

Съ публикуването на тѣзи документи автора прави голѣма услуга на историята, а почти никаква на биографията. Биографисторикъ ги помѣстилъ съ цѣлъ да раскаже на читателитѣ си: 1) на какви срѣдства се е въоружила четата; 2) кой е събралъ момчетата и 3) кой се е готвилъ отъ начало да бѣде войвода на тази чета; но отъ помѣстенитѣ документи ясно не се разрѣшаватъ зададенитѣ въпроси. Между тѣзи документи има нѣколко, които носятъ подписитѣ на революционеритѣ-апостоли, които приготвяваха бунта въ срѣдата на България: това сѣ писмата на *Стамболоза* и *Займова*. Отъ публикуванитѣ документи и „смѣтката“ не се вижда на какви срѣдства е въоружена четата. Тукъ му бѣше мѣстото биографисторикъ да раскаже това, което ние обясняваме въ началото на рецензията си, именно, че четата се въоружи съ пушкитѣ и револверитѣ, които се купиха отъ Врачанския Комитетъ за врачанскитѣ съзаклетници, а не можаха да се пренесатъ въ Вратца по известни вече причини. Отъ датата на „смѣтката“ се вижда, че Ботевъ чакъ прѣзъ май мѣсець, 1876 година, излѣзълъ на сцената и то като помощникъ при организирането на четата, която щѣлъ да прѣдводителствува *Филипъ Тотю* и офицерина *Кекеровъ*. „Смѣтката“ право казва, че Ботевъ излѣзълъ на сцената прѣзъ мѣсеца, въ който сухо и сурово бѣ се подпалило отъ Панагюрския възстаннически пожаръ, и когато *Обрътеновъ* и *Аюстоловъ* бѣха отишли отъ Крайова въ Букурещъ за да търсятъ войвода на четата. Тѣзъ обстоятелства ясно опредѣлятъ, че четата е приготвена отъ друго, а не отъ самага Ботева.

II-и дѣлъ

Този дѣлъ отъ прѣкрасния исторически романъ се начева съ единъ легкъ расказъ, въ който се очертава вкратцѣ настроението духоветѣ на българската въ Влашко емиграция, шарлатанската постѣпка на *Филипъ Тотю* и на офицерина *Кекеровъ*, търсението на новъ войвода и избирането на Ботева за войвода на приготвената вече за походъ чета. Тукъ му бѣше мѣстото биографа да раскаже за факта какъ *Апостоловъ* е падналъ на колѣни прѣдъ *Ботева*, цалувалъ му е рѣцетѣ и краката, като го е умолявалъ да приеме началството на готовата за въ походъ чета.

Слѣдъ този легкъ расказъ испрѣчва се прѣдъ очитѣ на читатели пакъ смѣтка, която дава да се разбере: 1) колко пари сѣ минали прѣзъ рѣцетѣ на *Д. Горова* за покупка на нѣкои догълнителни нѣща за четата; 2) отъ гдѣ и колко се получило волни помощи и 3) за какво сѣ похарчени тѣзи помощи. Документа е важенъ въ чисто историческо отношение.

Подиръ смѣтката върви историческия документъ, подписанъ отъ нѣкой си **Займовъ, двигателъ на бунта въ западна Бългaрия**. Биографисторикъ коментира този документъ, като го нарича „нахаленъ“ по съдържанието му, при това гаври се съ подписа на автора му, като се чуди: „като отъ коя ли частъ на тѣлото си е пушалъ кръвъ, та е подписалъ документа?!“ Прочетохме